

Mødedokument

B9-0106/2024

5.2.2024

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om situationen i Serbien efter valget
(2024/2521(RSP))

Emmanuel Maurel
for The Left-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om situationen i Serbien efter valget (2024/2521(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Serbien,
- der henviser til redegørelsen om foreløbige resultater og konklusioner fra den internationale valgobservationsmission til Serbien (IEOM) fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE)/Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) om det tidlige parlamentsvalg den 17. december 2023 i Serbien,
- der henviser til erklæringen af 19. december 2023 fra Europa-Parlamentets faste ordfører for Serbien, Vladimír Bilčík, om resultaterne af Parlamentets observatørdelegation,
- der henviser til Serbiens ansøgning om medlemskab af EU af 19. december 2009,
- der henviser til EU's tidligere erklæringer om Serbien, navnlig den fælles erklæring af 19. december 2023 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Josep Borrell, og kommissæren med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse, Olivér Várhelyi, om parlamentsvalget i Serbien,
- der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Serbiens præsident den 1. november 2023 opløste det serbiske parlament og udskrev tidligt parlamentsvalg til den 17. december 2023 under påberåbelse af krav fra oppositionen om et tidligt valg;
- B. der henviser til, at valget ifølge de foreløbige konklusioner fra IEOM var velorganiseret fra et teknisk perspektiv og gav vælgerne mulighed for at stemme på forskellige politiske alternativer;
- C. der henviser til, at valgkampen var domineret af præsidentens afgørende indblanding, som sammen med regeringspartiets systemiske fordele skabte uretfærdige betingelser;
- D. der henviser til, at de grundlæggende frihedsrettigheder generelt blev respekteret i løbet af valgkampen, men blev skæmmet af en skarp retorik, en stærkt tendentiøs dækning i medierne, pres på offentligt ansatte og misbrug af offentlige midler;
- E. der henviser til, at valget overordnet set forløb gnidningsløst, men at valgdagen var præget af en lang række proceduremæssige mangler, herunder en inkonsekvent anvendelse af sikkerhedsforanstaltninger under stemmeafgivningen og -optællingen, hyppige tilfælde af overfyldte valgsteder, brud på stemmehemmeligheden og talrige tilfælde af stemmeafgivning i grupper;
- F. der henviser til, at vælgerlisterne blev ajourført gennem det samlede vælgerregister, og

at det endelige antal vælgere var 6 500 666; der henviser til, at et stort antal navne på afdøde personer angiveligt fortsat figurerede i registret;

- G. der henviser til, at den retlige ramme i Serbien sikrer et passende grundlag for afholdelsen af demokratiske valg, og at der med nylige ændringer i rammen blev taget hensyn til en række tidligere henstillinger fra OSCE/ODIHR og Venedigkommissionen; der henviser til, at der stadig er brug for foranstaltninger til at løse en række centrale problemer, herunder foranstaltninger til at forebygge misbrug af offentlige embeder og beskytte vælgerne mod intimidering og pres;
 - H. der henviser til, at kvinder generelt fortsat er underrepræsenteret i valgte og udnævnte hverv, selv om 43 % af de 2 827 parlamentskandidater var kvinder, og der er gjort en indsats for at fremme kvinders deltagelse;
 - I. der henviser til, at Parlamentets faste ordfører for Serbien har erklæret, at Parlamentets observatørdelegation konstaterede, at valget blev afviklet og forvaltet korrekt, at der var visse uregelmæssigheder i de rapporter, som delegationen modtog fra de steder, den besøgte, med hensyn til at tiltrække yderligere vælgere, men at der ikke var tale om et stort antal vælgere, samt at der ikke havde været nogen spændinger med hensyn til de vælgere, der tog fra Kosovo-Metohija til det centrale Serbien for at stemme;
 - J. der henviser til, at oppositionskoalitionen Serbien mod Vold har indgivet en anmodning om domstolsprøvelse af valget og anfægter gyldigheden af valgproceduren for kandidater til byrådet i Beograd; der henviser til, at koalitionen har beskyldt regeringen for at hente 40 000 personer fra Republika Srpska til Beograd for at stemme dér, uden at de rent faktisk bor der;
 - K. der henviser til, at hvert udvidelsesland vurderes på grundlag af sine egne resultater, og at det er opfyldelsen af udvidelseskriterierne og gennemførelsen af de nødvendige reformer, navnlig på områderne for grundprincipper og tilnærmelsen af lovgivninger, der er bestemmende for tidsplanen og fremskridtene hen imod tiltrædelse;
1. udtrykker på ny sin dybe solidaritet med det serbiske folk efter de to masseskyderier i maj 2023;
 2. noterer sig resultaterne af parlamentsvalget den 19. december 2023 i Serbien; beklager, at en lang række betydelige mangler havde en negativ indflydelse på valgprocessen; beklager magthavernes misbrug af forskellige institutioner og af medierne til at opnå en uretfærdig fordel;
 3. udtrykker beklagelse over den aggressive retorik forud for valget, den tendentiøse dækning i medierne, presset på offentligt ansatte og misbruget af offentlige midler samt intimideringen og chikanen af civile aktivister, LGBTI- og menneskerettighedsforkæmpere og journalister;
 4. udtrykker beklagelse over den utilstrækkelige politiske vilje fra de nationale myndigheders side til at løse centrale problematiske aspekter af valgprocessen; opfordrer disse myndigheder til på gennemsigtig vis at følge op på alle troværdige indberetninger om udbredte uregelmæssigheder, herunder påstande vedrørende byrådsvalget i Beograd og andre kommuner;

5. ser frem til OSCE/ODIHR's endelige rapport og henstillinger til fremtidige valg, som bør gennemføres hurtigst muligt og i god tid før fremtidige valg;
6. opfordrer Serbien til at imødekomme de udestående henstillinger fra OSCE/ODIHR og Venedigkommissionen vedrørende afholdelsen af valg;
7. tilskynder de serbiske myndigheder til at sikre, at landets uafhængige og tilsynsførende institutioner, navnlig tilsynsmyndigheden for elektroniske medier og agenturet til bekæmpelse af korruption, spiller en proaktiv rolle i bestræbelserne på at skabe betingelser for retfærdige valg;
8. understreger behovet for at intensivere bestræbelserne på at øge kvinders repræsentation i valgte og udnævnte hverv;
9. understreger, at fremgang i EU-tiltrædelsesprocessen er resultat- og reformorienteret og baseret på yderligere tilpasning inden for retsstatsprincippet, god regeringsførelse, grundlæggende rettigheder og respekt for de europæiske rettigheder og værdier;
10. opfordrer alle de politiske kræfter i Serbien til at indgå i en konstruktiv politisk dialog for at sikre, at landets institutioner fungerer efter hensigten, beskytte ytringsfriheden og foretage de nødvendige forbedringer af valgprocessen;
11. opfordrer på denne baggrund til at respektere og gennemføre aftalen hen imod en normalisering mellem Kosovo og Serbien (Ohridaftalen);
12. pålægger sin formand at sende denne beslutning til formanden for Det Europæiske Råd, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for Udenrigs- og Sikkerhedsanliggender, medlemsstaternes regeringer og parlamenter og Serbiens præsident, regering og Nationalforsamling.